תלמוד בבלי · ראשונים · פסקי תוספות · סדר קדשים

פסקי תוספות על חולין

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

פסקי תוספות על חולין

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/פסקי-תוספות-על-חולין/
הקובץ נוצר ב־21 בנובמבר 2026 מגרסה v39-202611200317 של הספרייה.

תוכן העניינים

פירוש א 9
פירוש ב 9
פירוש ג 9
פירוש ד 9
פירוש ה 9
פירוש ו 9
פירוש ז 9
פירוש ח 9
פירוש ט 9
פירוש י 10
פירוש יא 10
פירוש יב 10
פירוש יג 10
פירוש יד 10
פירוש טו 10
פירוש טז 10
פירוש יז 10
פירוש יח 10
פירוש יט 11
פירוש כ 11
פירוש כא 11
פירוש כב 11
פירוש כג 11
פירוש כד 11
פירוש כה 11
פירוש כו 11
פירוש כז 12
פירוש כח 12
פירוש כט 12
פירוש ל 12
פירוש לא 12
פירוש לב 12
פירוש לג 12
פירוש לד 12
פירוש לה 12
פירוש לו 13
פירוש לז 13
פירוש לח 13
פירוש לט 13
פירוש מ 13
פירוש מא 13
פירוש מב 13
פירוש מג 13
פירוש מד 13
פירוש מה 14
פירוש מו 14
פירוש מז 14
פירוש מח 14
פירוש מט 14
פירוש נ 14
פירוש נא 14
פירוש נב 14
פירוש נג 14
פירוש נד 15
פירוש נה 15
פירוש נו 15
פירוש נז 15
פירוש נח 15
פירוש נט 15
פירוש ס 15
פירוש סא 15
פירוש סב 16

פירוש סג 16
פירוש סד 16
פירוש סה 16
פירוש סו 16
פירוש סז 16
פירוש סח 16
פירוש סט 16
פירוש ע 16
פירוש עא 17
פירוש עב 17
פירוש עג 17
פירוש עד 17
פירוש עה 17
פירוש עו 17
פירוש עז 17
פירוש עח 17
פירוש עט 17
פירוש פ 17
פירוש פא 18
פירוש פב 18
פירוש פג 18
פירוש פד 18
פירוש פה 18
פירוש פו 18
פירוש פז 18
פירוש פח 18
פירוש פט 19
פירוש צ 19
פירוש צא 19
פירוש צב 19
פירוש צג 19
פירוש צד 19
פירוש צה 19
פירוש צו 19
פירוש צז 19
פירוש צח 19
פירוש צט 20
פירוש ק 20
פירוש קא 20
פירוש קב 20
פירוש קג 20
פירוש קד 20
פירוש קה 20
פירוש קו 20
פירוש קז 20
פירוש קח 20
פירוש קט 21
פירוש קי 21
פירוש קיא 21
פירוש קיב 21
פירוש קיג 21
פירוש קיד 21
פירוש קטו 21
פירוש קטז 21
פירוש קיז 21
פירוש קיח 21
פירוש קיט 22
פירוש קכ 22
פירוש קכא 22
פירוש קכב 22
פירוש קכג 22
פירוש קכד 22
פירוש קכה 22
פירוש קכו 22

פירוש קכז 22
פירוש קכח 22
פירוש קכט 23
פירוש קל 23
פירוש קלא 23
פירוש קלב 23
פירוש קלג 23
פירוש קלד 23
פירוש קלה 23
פירוש קלו 23
פירוש קלז 24
פירוש קלח 24
פירוש קלט 24
פירוש קמ 24
פירוש קמא 24
פירוש קמב 24
פירוש קמג 24
פירוש קמד 24
פירוש קמה 25
פירוש קמו 25
פירוש קמז 25
פירוש קמח 25
פירוש קמט 25
פירוש קנ 25
פירוש קנא 25
פירוש קנב 25
פירוש קנג 25
פירוש קנד 26
פירוש קנה 26
פירוש קנו 26
פירוש קנז 26
פירוש קנח 26
פירוש קנט 26
פירוש קס 26
פירוש קסא 26
פירוש קסב 27
פירוש קסג 27
פירוש קסד 27
פירוש קסה 27
פירוש קסו 27
פירוש קסז 27
פירוש קסח 27
פירוש קסט 27
פירוש קע 27
פירוש קעא 28
פירוש קעב 28
פירוש קעג 28
פירוש קעד 28
פירוש קעה 28
פירוש קעו 28
פירוש קעז 28
פירוש קעח 28
פירוש קעט 28
פירוש קפ 29
פירוש קפא 29
פירוש קפב 29
פירוש קפג 29
פירוש קפד 29
פירוש קפה 29
פירוש קפו 29
פירוש קפז 29
פירוש קפח 30
פירוש קפט 30
פירוש קצ 30

פירוש קצא 30
פירוש קצב 30
פירוש קצג 30
פירוש קצד 30
פירוש קצה 30
פירוש קצו 30
פירוש קצז 31
פירוש קצח 31
פירוש קצט 31
פירוש ר 31
פירוש רא 31
פירוש רב 31
פירוש רג 31
פירוש רד 31
פירוש רה 31
פירוש רו 32
פירוש רז 32
פירוש רח 32
פירוש רט 32
פירוש רי 32
פירוש ריא 32
פירוש ריב 32
פירוש ריג 32
פירוש ריד 33
פירוש רטו 33
פירוש רטז 33
פירוש ריז 33
פירוש ריח 33
פירוש ריט 33
פירוש רכ 33
פירוש רכא 33
פירוש רכב 33
פירוש רכג 33
פירוש רכד 34
פירוש רכה 34
פירוש רכו 34
פירוש רכז 34
פירוש רכח 34
פירוש רכט 34
פירוש רל 34
פירוש רלא 34
פירוש רלב 34
פירוש רלג 35
פירוש רלד 35
פירוש רלה 35
פירוש רלו 35
פירוש רלז 35
פירוש רלח 35
פירוש רלט 35
פירוש רמ 35
פירוש רמא 36
פירוש רמב 36
פירוש רמג 36
פירוש רמד 36
פירוש רמה 36
פירוש רמו 36
פירוש רמז 36
פירוש רמח 36
פירוש רמט 36
פירוש רנ 37
פירוש רנא 37
פירוש רנב 37
פירוש רנג 37
פירוש רנד 37

פירוש רנה 37
פירוש רנו 37
פירוש רנז 37
פירוש רנח 37
פירוש רנט 37
פירוש רס 38
פירוש רסא 38
פירוש רסב 38
פירוש רסג 38
פירוש רסד 38
פירוש רסה 38
פירוש רסו 38
פירוש רסז 38
פירוש רסח 38
פירוש רסט 39
פירוש רע 39
פירוש רעא 39
פירוש רעב 39
פירוש רעג 39
פירוש רעד 39
פירוש רעה 39
פירוש רעו 39
פירוש רעז 40
פירוש רעח 40
פירוש רעט 40
פירוש רפ 40
פירוש רפא 40
פירוש רפב 40
פירוש רפג 40
פירוש רפד 40
פירוש רפה 40
פירוש רפו 41
פירוש רפז 41
פירוש רפח 41
פירוש רפט 41
פירוש רצ 41
פירוש רצא 41
פירוש רצב 41
פירוש רצג 41
פירוש רצד 42
פירוש רצה 42
פירוש רצו 42
פירוש רצז 42
פירוש רצח 42
פירוש רצט 42
פירוש ש 42
פירוש שא 42
פירוש שב 43
פירוש שג 43
פירוש שד 43
פירוש שה 43
פירוש שו 43
פירוש שז 43
פירוש שח 43
פירוש שט 43
פירוש שי 43
פירוש שיא 44
פירוש שיב 44
פירוש שיג 44
פירוש שיד 44
פירוש שטו 44
פירוש שטז 44
פירוש שיז 44
פירוש שיח 44

פירוש שיט 44
פירוש שכ 45
פירוש שכא 45
פירוש שכב 45
פירוש שכג 45
פירוש שכד 45
פירוש שכה 45
פירוש שכו 45
פירוש שכז 45
פירוש שכח 45
פירוש שכט 46
פירוש של 46
פירוש שלא 46
פירוש שלב 46
פירוש שלג 46
פירוש שלד 46
פירוש שלה 46
פירוש שלו 46
פירוש שלז 46
פירוש שלח 47
פירוש שלט 47
פירוש שמ 47
פירוש שמא 47
פירוש שמב 47
פירוש שמג 47
פירוש שמד 47
פירוש שמה 47
פירוש שמו 47
פירוש שמז 48
פירוש שמח 48
פירוש שמט 48
פירוש שנ 48
פירוש שנא 48
פירוש שנב 48
פירוש שנג 48
פירוש שנד 48
פירוש שנה 48
פירוש שנו 49
פירוש שנז 49
פירוש שנח 49
פירוש שנט 49
פירוש שס 49
פירוש שסא 49
פירוש שסב 49
פירוש שסג 49
פירוש שסד 49
פירוש שסה 50
פירוש שסו 50
פירוש שסז 50
פירוש שסח 50
פירוש שסט 50
פירוש שע 50
פירוש שעא 50
פירוש שעב 50
פירוש שעג 51
פירוש שעד 51

פירוש א

הכל שוחטין. נשים שוחטות לכתחלה. ד"ה הכל: דף ב

פירוש ב

חרש שוטה וקטן אין מוסרין להם חולין (לכתחלה) לשחוט אפילו אחרים רואין אותן ואפילו להאכילו לכלבים: ד"ה שמא:

פירוש ג

מצוה לידור בשעת צרה: ד"ה אבל: ע"ב

פירוש ד

רב אשי סידר הש"ס: ד"ה אנא:

פירוש ה

טמא מת אין נכנס לחיל ולא טמא מת ואפילו טבול יום לעזרת נשים. נטמא בפנים לא גזרו ולא גזרו אלא בעזרת נשים שהוא משמש כניסה ויציאה ולא שאר מקומות עד סמוך למחנה שכינה: [ד"ה שמא יגע בבשר]:

פירוש ו

אין עושין כלי שרת מעץ: ד"ה כגון: דף ג

פירוש ז

לשחיטה אין צריך כלי שרת: בא"ד:

פירוש ח

עובד כוכבים שנמצא בצד הבור ואין לו מלוה עליו מותר: ד"ה אבל:

פירוש ט

עבריין לתאבון בודק סכין ונותן לו ואפילו לא יאכל ממנה ואפי' אין יוצא ונכנס: ד"ה בודק: ע"ב.

פירוש י

כותי אם ישראל יוצא ונכנס לא בעי בדיקת סכין: בא"ד:

פירוש יא

אם אין יודע לשחוט לא מהני ברואין אותו דשפיר שחט: ד"ה דליתיה:

פירוש יב

רוב [מציין אצל שחיטה] מומחין הן ושוחטין לכתחלה: ד"ה רוב:

פירוש יג

אי ידעינן דלא גמיר אפי' דיעבד פסולה: ד"ה אע"פ:

פירוש יד

שחיטת עובד כוכבים והאוכל נבלה להכעיס פסולה: [ד"ה קסבר]:

פירוש טו

חלופי איסורי הנאה כמו כסות וכלים אסור מה שאין כן בקדושי אשה: ד"ה מותר: דף ד ע"ב

פירוש טז

מתו אחיו מחמת מילה כשהיו גדולים או ראו שנבלע דמו ישראל מעליא הוא אבל מתו כשהיו קטנים ושמא לא נבלע דמן לא הוי האי ישראל: ד"ה שמתו:

פירוש יז

יין הניתן לתוך התבשיל שוב אין עובד כוכבים יכול לנסכו:

פירוש יח

מקבלין מן הנשים דבר מועט דאין הבעל מקפיד: ד"ה אשת: דף ו ע"ב

פירוש יט

תרומה ומעשר אין נוהגין בירק בחוצה לארץ ובשאר פירות נוהג תרומה ולא מעשר ובדגן תירוש ויצהר נוהג תרומה ומעשר ואנו אין מפרישין תרומה ומעשר מחמת שכבר בטלוה הרובים: ד"ה והתיר:

פירוש כ

מדומע שכבר נתקן מותר בשבת ע"י שנותן עיניו בצד זה ואוכל בצד אחר ולא טבל ודאי: ד"ה ודלמא: דף ז

פירוש כא

סכין של עובד כוכבים ובא לחתוך בו צונן נועצה י' פעמים בקרקע ולחתוך בה רותח צריך ליבון ובפסח דהיתרא בלע סגי ברותחין: ד"ה שלבנה: דף ח

פירוש כב

סכינים קטנים סגי ברותחין והגדולים בעי ליבון והסכינין הלקוחין מן העובד כוכבים צריכין לבון: בא"ד:

פירוש כג

סתם כלי עובדי כוכבים אינן בני יומן: ד"ה השוחט: ע"ב

פירוש כד

לאחר שנקרו חלב מן הבהמה וכן כשמביאים בשר מן הטבחים של עובדי כוכבים אין צריך לקלוף בכל מקום שחתך בסכין שלו או בקופיץ שלו: ד"ה אגב:

פירוש כה

צנון שחתך בסכין של בשר אסור לאוכלו בכותח: בא"ד:

פירוש כו

סכין ששחט בה כשרה ובא לשחוט בה סגי בצונן אבל אסור לחתוך בה רותח: ד"ה סכין:

פירוש כז

סכין של עובד כוכבים נועצה בקרקע י' פעמים אפי' לחתוך בה צונן אבל שחט בה טרפה די בקינוח: ד"ה והלכתא:

פירוש כח

סכין ששוחטין בה רגילין לשומרה ואסור לטלטלה בשבת: ד"ה וליתקן:

פירוש כט

לא יתן כסלים על בשר בעודן חמין אבל אח"כ שרי: ד"ה לא:

פירוש ל

אין צריך לקשור תפילין בכל יום: ד"ה ואידך: דף ט:

פירוש לא

עיקור דרש"י ששחט בסכין פגומה ודהלכות גדולות שנעקרו ממקומם ושוב שחטן: ד"ה כולהו:

פירוש לב

נטל הזאב בני מעיים והחזירן אפי' יש נקבים שלא במקום שיניו כשרה: ד"ה אמר ליה:

פירוש לג

החמירו בספק כלים שיש להן טהרה במקוה יותר מבאוכלין: ד"ה שאני: ע"ב:

פירוש לד

בגוף אין צריך חפיפה ודוקא קמטים צריך הדחה ולא בשאר הגוף אך נהגו לרחוץ כל הגוף בחמין: ד"ה עד: דף י

פירוש לה

לא חיישינן למיעוט והלוקח בהמה מיניקה מן העובד כוכבים ובנה כרוך אחריה פטור מן הבכורה: ד"ה לרבי מאיר: דף יא ע"ב

פירוש לו

ראינו שהיה לה חלב קודם הלידה לכ"ע האי חלב לא פטרה: דף יב בא"ד:

פירוש לז

עשו גבינות מבהמה ונשחטה ונמצאת טרפה אסורין ובסירכא מתירים: בא"ד:

פירוש לח

ולד תוך שלשים הוי נפל: בא"ד:

פירוש לט

חשוד אגניבה אין חשוד אנבלה: ד"ה הרי: שם

פירוש מ

חש"ו כשרים לכתוב הגט כשעומדין על גביו ומלמדו: ד"ה מאן: ע"ב

פירוש מא

חליצה צריך שיתכוונו שניהם: בא"ד:

פירוש מב

שוטה אין בר חליצה אפילו מלמדין אותו: בא"ד:

פירוש מג

אין מתכוין לחתיכה כגון הפיל סכין ושחט כשר: ד"ה זרק

פירוש מד

כשקטן עושה מעשה גמור כמו אלון ורמון שחקקו מהני בלא אמירה ומעשה גרוע כמו העלוה חש"ו אין מועיל אפילו עם אמירה מחשבתו ניכרת מתוך מעשיו שמוכיח קצת מהני נמי עם אמירה: ד"ה ותבעי:

פירוש מה

בספינה מוציא ידו חוץ לספינה ושוחט ודם שותת ויורד לדופני הספינה: ד"ה בין: דף יג ע"ב

פירוש מו

בפעם אחת לא מיקרי עבריין ליאסר שחיטתו: ד"ה השוחט: דף יד

פירוש מז

דם אברים בלאו וכל זמן שלא פירש מותר: ד"ה ונסבין:

פירוש מח

צלי לא בעי מליחה ואפילו לא נצלה כל צרכו מ"מ מנהג למלוח צלי. בשר תפל מותר לטלטל בשבת: בא"ד:

פירוש מט

לא יעמיד בהמתו על גבי עשבים שנתלשו בשבת במקום שהבהמה אין יכולה לבא שם במקום שאין יושב ומצפה דהוי מוקצה: ד"ה מחתכין:

פירוש נ

מילא עובד כוכבים מים לבהמתו משקה ישראל אחריו וכן אם עשה העובד כוכבים כבש: בא"ד:

פירוש נא

המבשל בשוגג בשבת אפילו הוא מותר בו ביום ובמזיד אפילו לאחרים אסור עד מוצאי שבת: ד"ה המבשל: דף טו

פירוש נב

אין מוקצה לחצי שבת בדבר שגמרו בידי אדם: ד"ה כגון שהיה: ע"ב

פירוש נג

המקרב דבר אצל האש חייב כמקרב האש אליו: ד"ה אבל: דף טז

פירוש נד

כפתו במקום שסוף המים לבא עליו חייב כפתו ואין סוף המים לבא עליו אך אחר כך אשקיל עליה בדקא דמיא פטור: בא"ד:

פירוש נה

זרק חץ ותריס בידו וקדם ונטלו פטור: בא"ד:

פירוש נו

סכין למטה וצואר בהמה למעלה פסולה אפי' דיעבד ואפילו אמר ברי לי שלא דרסתי: ד"ה אמר: ע"ב

פירוש נז

מסוכסכת כשרה בדיעבד: אם הוליך ולא הביא ודקיימא ברישא דסכינא: ד"ה כאן: דף יז ע"ב

פירוש נח

מותר לשחוט בשאר טבעות ואין אסור להגרים למטה: ד"ה אבל: דף יח

פירוש נט

נותנין עליו חומרי מקום שהלך לשם באין דעתו לחזור וחומרי מקום שיצא משם בדעתו לחזור ומבבל לבבל ומא"י לא"י אין חילוק בין דעתו לחזור לאין דעתו לחזור: ד"ה הני מילי: ע"ב

פירוש ס

השוחט מן הצדדין כשר דוקא בדיעבד ואפילו החזיר הסימן: ד"ה השוחט: דף יט ע"ב

פירוש סא

כיצד חולצת מתירתו בימין ותופסתו בשמאל וגוררתו בימין כדי שתהא חליצה והתרה בימין: ד"ה לא: דף כ

פירוש סב

הנועץ ראש הסכין תחת הסימן הוי חלדה: ד"ה מפני: ע"ב

פירוש סג

עוף לכתחלה ישחוט שני סימנין: דף כא ע"ב ד"ה ואינו

פירוש סד

קטן קורא בתורה ואינו יורד לפני התיבה ואינו פורס על שמע ואין נושא כפיו אלא עם הגדולים עד שיביא שתי שערות ואינו מתפלל בקביעות בתעניות ובמעמדות עד שתתמלא זקנו דבעינן זקן ורגיל. היודע לישא את כפיו מחלקין לו תרומה בבית הגרנות: ד"ה נתמלא: דף כד ע"ב

פירוש סה

היודע לדבר אביו מלמדו תורה: בא"ד:

פירוש סו

היודע לשחוט וגדול עומד על גביו אוכלין משחיטתו: בא"ד:

פירוש סז

כלי חרס טמא ומטמא מגבו ואינו מקבל טומאה מגבו אפי' נגע בידיו: ד"ה וגבו:

פירוש סח

שלשה לוגין מים שאובין פוסלים מקוה חסר אבל לא מקוה שלם: ד"ה ופוסל: דף כה ע"ב

פירוש סט

כל איסורים שבתורה אסורים בנותן טעם אבל יין במים קיוהא בעלמא הוי: ד"ה המתמד:

פירוש ע

יין מזוג אינו פוסל את המקוה ספק שאובין אין פוסלין את המקוה: ד"ה שהחמיץ: דף כו

פירוש עא

מקוה שהניחו ריקן ומצאו מלא כשר: ד"ה דלמא:

פירוש עב

יין וחלב לחין אין חוצצין: ד"ה הכא: ע"ב

פירוש עג

השוחט לכתחלה צריך לשחוט את הווירידין אבל צלאו ולא נחתכו כשר בדיעבד: ד"ה השוחט: דף כז

פירוש עד

שחט חצי כל אחד ואחד בעוף פסול: ד"ה חצי:

פירוש עה

שחט וחתך גם המפרקת כשר לרש"י: שם

פירוש עו

בספק דרוסה צריך בדיקה כנגד כל החלל ואפילו לא האדימו הסימנין אלא משהו טרפה: ד"ה אתא: דף כח

פירוש עז

ושט אין לו בדיקה מבחוץ לענין דרוסה אבל בנקב יש לו בדיקה: בא"ד:

פירוש עח

בידי אדם אפשר לצמצם ולא בידי שמים: ד"ה לפי: ע"ב

פירוש עט

המתחיל במצוה אומרים לו מרוק: ד"ה ומירק: דף כט

פירוש פ

אין שוחטין זבח אחד אפילו זה אחר זה: ד"ה אם: ע"ב

פירוש פא

אפילו חולין צריך לכתחלה שלא יהיו שנים שוחטין: ד"ה למה:

פירוש פב

אינה לשחיטה אלא לבסוף: ד"ה אמר:

פירוש פג

בחוץ אין חייב אמליקה אלא אשחיטת עוף: ד"ה כגון:

פירוש פד

שנים ששחטו זבח אחד כשר: ד"ה תרי:

פירוש פה

חתך כאן רוב וחזר וחתך במקום אחר כשר או שחתך סביב הסימן ובין הכל רוב ואפילו חתך מעט למעלה לצד העור וחזר וחתך לצד אחר זה שלא כנגד זה ובין הכל רוב כשר או שחט רוב הקנה למעלה ורוב הוושט למטה: ד"ה השוחט: דף ל

פירוש פו

לפירש"י חלדה פסולה אפי' במיעוט בתרא ואפי' שחט שני שלישים והגרים שליש ור"ת הכשיר החליד תחת המיעוט או תחב הסכין בין סימן לסימן ופסקו לצד מעלה פסולה ולה"ר אושעיא שחט רוב בבהמה והחליד תחת המיעוט הנשאר ושחט סימן שני פסולה או שחט בסכין רע והוליך והביא במיעוט בתרא של סימן הראשון כשיעור שהייה ושוב שחט השני פסולה: ד"ה החליד: ע"ב

פירוש פז

אין צריך להוליך כל מלא צואר שחוץ לסכין ופעמים שהסכין חריף ושוחט מהר: ד"ה חוץ: דף לא

פירוש פח

אפילו יש כמה סאין במדרון אין טובלים בהן: ד"ה גזירה: ע"ב

פירוש פט

שיעור שהייה דקה לדקה גסה לגסה עוף לעוף: ד"ה ושמואל: דף לב

פירוש צ

נפסקה חוט השדרה למטה מפרשות כשרה: ד"ה וליחשוב: ע"ב

פירוש צא

נחתכו רגליה למעלה הרבה מצומות הגידים שמא היא כשרה וכן נשבר העצם ואין בשר ועור חופין אותו בעצם שני אבל בעצם שלישי המחובר לגוף לא: בא"ד:

פירוש צב

חתך בשר דבית השחיטה אפילו צלאו צריך למולחו: ד"ה מולחו: דף לג

פירוש צג

לצלי לא בעי הדחה ואף לקדרה יכול להדיחו במי פירות: ד"ה ונאכלין:

פירוש צד

אכל אוכלין טמאים נפסל גופו מלאכול בתרומה אבל אין אסור לפסול גופו: ד"ה והשלישי: דף לד ע"ב

פירוש צה

אפי' כהנים מותרים ליגע בשרץ ונבלה: בא"ד:

פירוש צו

רגילים ליזהר שלא יגע מים במנחות משום חמוץ:

פירוש צז

האוכל מבהמה שלא הורמו מתנותיה כאוכל טבל: ד"ה שלא: דף לז ע"ב

פירוש צח

כהן עצמו צריך להפריש תרומה ומעשרות: בא"ד:

פירוש צט

אל יהרהר ביום שלא יבוא לידי קרי בלילה: ד"ה שלא הרהרתי:

פירוש ק

ג' דברים אין אדם ניצול מהן הרהור עבירה לשון הרע עיון תפלה: בא"ד:

פירוש קא

אין לקרות את רבו בשמו: ד"ה אצטריך: דף לח

פירוש קב

בזריקת דם לעבודת כוכבים לא נאסר הבשר אלא הדם לבד: ד"ה מקום: דף לט ע"ב

פירוש קג

המשתחוה להר מותר ועובדו בסייף: (בא"ד): [דף מ ע"א ד"ה הא]:

פירוש קד

תקרובת הר מותר וכן ציפוי הר ובעובדין את הציפוי פליגי: (ד"ה הא דף מ) [בא"ד]:

פירוש קה

ציפוי בעלי חיים אסור אף להדיוט: בא"ד:

פירוש קו

הגביה דבר שאינו שלו לא קנאו לאוסרו אלא להתחייב באונסים: ד"ה רבוצה:

פירוש קז

מומר לעבודת כוכבים השוחט לפני עבודת כוכבים מסתמא לעבודת כוכבים מתכוין: ד"ה לפני:

פירוש קח

עובד כוכבים שנסך יין מותר ליקח דמים מאותו עובד כוכבים: ד"ה לאו: דף מא

פירוש קט

אין שוחטין לתוך גומא נקיה וטוב ליזהר ואפילו אינה נקיה: ד"ה אין:

פירוש קי

כל דבר שאיסורו מפני מראית העין אפי' בחדרי חדרים אסור בדבר שיש איסור גם בצנעה אבל דבר שאם עושה בביתו אין בו חשד מותר: ד"ה ובשוק:

פירוש קיא

צינור שעלו בו קשקשים שרי למעכו בשבת: בא"ד:

פירוש קיב

אמר הרי זו חטאתי לא אמר כלום אם לא אמר לשם חטאת: ד"ה והא: ע"ב

פירוש קיג

אין נקב אם לא ניקב לבית חללו: ד"ה ניקב. דף מב

פירוש קיד

ניטל הלב והריאה והדקין טרפה: בא"ד:

פירוש קטו

אילים אין להם מרה. מרה שניקבה טריפה: ד"ה ואמר: ע"ב

פירוש קטז

אדם אינו נעשה טרפה עד שיחסר מהגולגולת וגם ינקב הקרום: בא"ד

פירוש קיז

אבל בהמה בנקיבת קרום לבד טרפה: בא"ד:

פירוש קיח

בכור שנטרף תוך שלשים יום אין פודין אותו: בא"ד:

פירוש קיט

סימנים שנפרדו זה מזה טרפה: ד"ה סימנין:

פירוש קכ

כוליא מליא מוגלא טרפה מים זכים כשרה: ד"ה יפלח: דף מג

פירוש קכא

ישב לה קוץ בוושט חוששין שמא הבריא: ד"ה קסבר: ע"ב

פירוש קכב

בריאה חוששין לספק:

פירוש קכג

נולד ספק מחיים ועדיין היא בחזקת איסור אפי' הכי נשחטה הותרה: בא"ד

פירוש קכד

טעה בדבר משנה חוזר ולא עבדינן כתרי חומרי דסתרי אהדדי: ד"ה זיל:

פירוש קכה

תורבץ בראמים גדולים ד' אצבעות ומכאן ואילך הקטן לפי קטנו ונראה דהוי כמו תפיסת יד: ד"ה כדי: דף מד

פירוש קכו

חכם שאסר אין חבירו רשאי להתיר אפי' לסמוך אגמריה: ד"ה היכי: ע"ב

פירוש קכז

שנים אין חשודין אך בעל נפש ירחיק ועדים אין חשודין אפי' בדבר שנגמר על פיהם: ד"ה וכן: שם

פירוש קכח

נקבו קנה הלב וקנה הכבד והריאה במשהו: ד"ה מר: דף מה ע"ב

פירוש קכט

ריאה שהאדימה מקצתה לרש"י כשרה ולר"ת טרפה אם לא שמתלבנת ע"י נפיחה. רובה שחורה טרפה אבל יש מראית מעט כשרה ונראה דבכל ענין טרפה אבל ככחול כשרה: ד"ה אלא ובד"ה אוכמי: דף מו ע"ב

פירוש קל

ניקבו הבועות היכא דלא ממשמשא ידא דטבחא טרפה ואם לא נקבו כשרה אם לא סמיכי להדדי: ד"ה אין: שם

פירוש קלא

אומות הסרוכות כסדרן או בצלעות או בבשר שבין הצלעות צריכין נפיחה. אונה הסרוכה לאומה כסדרן רש"י התיר ור"ת אסר ואנו ממקומות המתירים: ד"ה היינו: דף מז

פירוש קלב

בועה בשיפולי אומא או אונא טרפה ודווקא בועות שבהן מוגלא: ד"ה אי שם

פירוש קלג

צמחים קשים הפסק בין הבועות כחוט השערה טרפה: ד"ה ואי לאו: שם

פירוש קלד

אי איכא ב' עינוניתא דוורדא טרפה ואי ליכא כלל כשרה: וה"ר אפרים פירש להיפך ועמא דבר כרש"י וכל מקום שעינוניתא סרוכה טרפה ואינה משלמת אם חסרו אונות: ד"ה כל: שם

פירוש קלה

עינוניתא לצד שמאל טרפה: ד"ה אבל: ע"ב

פירוש קלו

י"מ דוקא בשאר אונות וגב הריאה אבל באונא ימין התחתונה שהיא עליונה הסמוכה לגרגרת כשרה דדרכה להתפצל: ד"ה אפילו: שם

פירוש קלז

ואפילו לא הוי כטרפא דאסא אלא בתר נפיחה טרפה וכי לא הוי בתר נפיחה כטרפא דאסא כשרה: בא"ד:

פירוש קלח

אתרוג כעין ירק ועשבים פסול ולא כירוקה דשעוה וכטווס: ד"ה אלא: שם

פירוש קלט

נוהגים להטריף כל הסירכות ואין בודקין לא בדופן ולא בפושרים: ד"ה רב: דף מח

פירוש קמ

ריאה הסרוכה לדופן אף במקום רביתא וסרוכה בבשר שבין הצלעות או בצלעות עצמן בדקינן ליה בנפיחה עם הצלעות או מגררין הבשר עם הסירכא אם עולה בנפיחה כשרה: ד"ה אמר: שם

פירוש קמא

ריאה שנראה כעין קמט וחסר מנפחינן לה אם עולה בנפיחה כשרה: ניקב כיס השתן או ניטל איכא פלוגתא דרבותא:

פירוש קמב

מחט אפי' כולה בתוך הכבד אינה כשרה אלא אי קופא בצד סמפון ובריאה כשר בכל ענין. וכן אם נמצא בתוך הקורקבן. אם נמצא בתוך חלל הגוף בכל ענין טרפה: ד"ה אי: ע"ב

פירוש קמג

נמצא בה גרעיני זית הגסים טרפה: ד"ה אבל: דף מט

פירוש קמד

אפילו עובדי כוכבים המברכין לישראל. מתברכין: ד"ה ואברכה: שם

פירוש קמה

ריאה שנקבה ושומן סותמתה או נסרכה בשומן טרפה. דקין שנקבו חלב הכנתא סותמת. טרפשא דלבא לא סתים: ד"ה חלב: ע"ב

פירוש קמו

מחט שנמצא בקרקבן וניקב הכיס וגם את בשרו רק שהשומן סותם למעלה כשרה. חלב טמא אינו סותם: ד"ה חלב חיה: שם

פירוש קמז

מקצת שביעי של אבל אינו ככולו בעוד שמנחמין אצלו. ד"ה. אפילו דף נ':

פירוש קמח

מקיפין בנקבים מבהמה דקה לבהמה דקה אם דומה נקב לנקב (ד"ז בגמרא): שם

פירוש קמט

המסס שנקב רק בקצה אחת טרפה לרש"י. ור"ת התיר עד שניקבו שני עורות בכל מקום: ד"ה מחט: ע"ב

פירוש קנ

כאן נמצאו וכאן היו ותלינן ברשות הנמצא בו לקיים המקח אך כל אלה לא שייך למימר הכי לאוקמי ברשות השואל אלא להעמידה בחזקת בעליהן: ד"ה המוציא: דף נא

פירוש קנא

שוורים שנגחו זה לזה ונפל האחד לארץ חוששין היינו בפחות מעשרה משא"כ נפלה מעצמה: ד"ה נפל: שם.

פירוש קנב

עמדה אין צריך מעת לעת אלא בדיקה לא עמדה בעי מעת לעת: ד"ה עמדה: ע"ב

פירוש קנג

(ובדיקה) פשטה ידה לעמוד או ננערה לעמוד לא מהני: ד"ה והלכתא: שם

פירוש קנד

אין דרוסה לעופות טהורים: ד"ה שאר: דף נג

פירוש קנה

כשהנץ שוכב על גבי העוף ולא הסיר רגליו אין מועיל ששוחטין אותו באותה שעה: ד"ה קמ"ל: שם

פירוש קנו

ספק דרוסה צריך לבדוק בכל מקום גבה וכרסה וצדה וכל מה שכנגד מעיים אבל אם ניכר מקום דריסה א"צ לבדוק אלא כנגד אותו מקום: ד"ה דרוסה: ע"ב

פירוש קנז

היה הסימן השחוט שמוט יחתוך במקום אחר באותו סימן אם דומין טרפה. ואין מקיפין בבהמה אחרת. אלא באותה בהמה ובאותו עוף: ד"ה יביא. דף נד

פירוש קנח

אין בעלי האומניות העוסקים במלאכתם חייבים לעמוד בפני ת"ח והעוסקים במלאכת אחרים אין רשאין לעמוד. ואין חייב לעמוד בפני רבו אלא שחרית וערבית אך אינו אסור: ד"ה אין: ע"ב

פירוש קנט

ניטלה האם כשרה: ד"ז במשנה: דף נו

פירוש קס

שמוטת ירך בבהמה או נחתכה לגמרי כשרה: ד"ה שמוטת: דף נז

פירוש קסא

בוקא דאטמא דשף מדוכתיה ואיעכול ניביה טרפה. איפסיק כשרה: (בא"ד): [ד"ה שמוטת ירך]:

פירוש קסב

ניטלה הירך במקום שמחוברת באליה טרפה ראש עצם הירך שקפץ ממקומו מחור שבעצם אליה כשרה נחתכה טרפה אפילו בצומות הגידים: ד"ה דילמא: שם

פירוש קסג

ביצת נבלה שכמוה נמכרת בשוק אסורה. ד"ה ושוין: דף נח

פירוש קסד

השוחט תרנגולת ומצא בה ביצים גמורות מותרות לאוכלן בחלב: בא"ד:

פירוש קסה

עובר ירך אמו לבד מלעניין טרפות: ד"ה והלכתא: שם

פירוש קסו

כל שיש לו קרנים בחיה ופרסות סדוקות או קרנים וטלפי חיה חלבה מותר: ד"ה אלו: דף נט

פירוש קסז

צבי הוא מה שאנו קורין צבי אבל לרש"י שטיינבו"ק: ד"ה והרי צבי: ע"ב

פירוש קסח

בחוצה לארץ שרי כלאי זרעים ואסור הרכבת אילן וכן בני נח: ד"ה הרכיב: דף ס ע"א

פירוש קסט

כל שיש לו אצבע יתירה וזפק וקרקבן נקלף טהור אם אינו דורס ור"ת פירשן דסגי בהני שלשה סימנים: ד"ה כל שיש: דף סא

פירוש קע

עוף שיש לו סימן החדש ועוד סימן אחד טהור:

פירוש קעא

עוף שקורקבנו נקלף ועוד סימן אחד טהור: ד"ה מאי: דף סב ע"ב

פירוש קעב

תרנגולת דאגמא הקרוי כן אסור הזכר והנקבה והנקרא תרנגולתא שניהם מותרין: ד"ה תרנגולתא: שם

פירוש קעג

נץ אינו שקורים שפרוו"ר. נשר אינו אייגל"א. קורא אינו קוקו"א דהוא טמא וקורא טהור: ד"ה נץ: דף סג

פירוש קעד

דג שהוא ברבוט"א טהור. ד"ה סימנין: דף סד

פירוש קעה

לוקחין ביצים מן העובדי כוכבים אפילו אין אומרים של עוף פלוני וטהור הוא ואוכלין אובלי"ש הנילושים בבצים: בא"ד:

פירוש קעו

ואוכלים בצים מגולגלים בלא בדיקת דם: בא"ד:

פירוש קעז

אוכלין פת של עובדי כוכבים: בא"ד:

פירוש קעח

פשטיי"ד שאופין עובדי כוכבי' אסור: בא"ד:

פירוש קעט

כל היוצא מן הטמא טמא. מי רגלי חמור אסור. דבש דבורים מותר: ד"ה שאם ריקמה: שם

פירוש קפ

בצים שנתבשלו עם הטמאה מותרין ושנתבשלו עם ביצה שיש בה אפרוח אסור הכה התרנגולת על רחמה ויצאו ביציה מותרין: ד"ה גיעולי: ע"ב

פירוש קפא

נמצא דם על הקשר שלה מותר מצא על החלבון כל הביצה אסורה יצא הדם מן הקשר ולחוץ אסור מדאורייתא כל הביצה ובעודה בקשר אסורה הביצה חוץ לקשר מותר. י"מ נמצא בקשר זורק הדם חוץ לקשר הדם מותר: ד"ה והוא: שם

פירוש קפב

כל היכא דגמרינן כלל ופרט ואיכא צדדים חשובים ודמיין להדדי בעינן כולהו ואי ליכא אלא צד אחד סגי בהכי ואי איכא צד מעט גרוע בעינן נמי הך גרוע אבל צד הגרוע יותר פליגי למאן דאמר כללא קמא דווקא בעינן ליה ולמאן דאמר כללא בתרא דווקא לא בעינן: ד"ה וכי תימא: דף סה ע"ב

פירוש קפג

חגבים אין טעונין שחיטה: ד"ה במאי: דף סו

פירוש קפד

קישות שהתליעה באיביה פליגי בה רבוותא ואין לאסור אותן פולין שיש בתוכן כעין יבחושין ומשחרת מבחוץ וכשמסירין הקליפה נשארו תחתיהן: ד"ה דיקא: דף סז ע"ב

פירוש קפה

תולעים שבכבד ובריאה אסור ור"ת פי' דאיירי בדגים: ד"ה קוקיאני: שם

פירוש קפו

זה וזה גורם מותר: ד"ה תלתא: דף סט

פירוש קפז

השוחט בהמה ומצא בה דמות יותר אסור אבל מצא בה בהמה שרגליה רגלי יונה או אין לה רגלים מותר: ד"ה אלמא: שם

פירוש קפח

מותר למנות עובדי כוכבים על הבכור מצאו טריפה העור מותר והבשר אסור: ד"ה יצא: ע"ב

פירוש קפט

בית הסתרים לא מטמא במגע אלא במשא: ד"ה בלע: דף עא ע"ב

פירוש קצ

אוכלין שטפלן בטיט והכניסן באהל המת טמאים: ד"ה כי: שם

פירוש קצא

ידות הכלים כעין חוליות הארוכים מטביל עד מקום המדה: ד"ה מטביל: דף עג

פירוש קצב

חבורי אוכלין כמאן דמיפרתו דמו היינו דדוקא במקום שעמד וקצץ: ד"ה: חבורי: שם

פירוש קצג

מאן דאסר בן פקועה שהפריס על גבי קרקע היינו דווקא בלא שחיטה אבל טרפות אין בו: ד"ה דנפל: דף עה ע"ב

פירוש קצד

מותר להדליק בכל שמנים בשבת. (דף עה ע"ב) [שם] ד"ה אנא

פירוש קצה

כמר בר רב אשי קי"ל בכל מקום בר מאודיתא ומיפך שבועה ויש מפרשים חיורו: ד"ה מר בר בר: דף עו ע"ב

פירוש קצו

אותו ואת בנו ובן בנו:

פירוש קצז

הפרדה אין מרביעין עליה אלא מינה: ד"ה עייל: דף עט

פירוש קצח

אותו ואת בנו אסור בזכרים ואינו לוקה: בא"ד:

פירוש קצט

שחט בי"ט חיה בהמה ועוף ונתערבו דמן אסור לכסות בב' דקירות. בעפר של מעלה מצוה אבל של מטה אין צריך ליתן: ד"ה בין: ע"ב

פירוש ר

פרה הנשרפת אין מטמא בגדים אלא מעסיקיה: ד"ה פרה: דף פא ע"ב

פירוש רא

דבר שסופו ליטמא טומאה חמורה מהניא דלא בעי הכשר ולא לענין דבר שאין אוכל לעשותו אוכל: בא"ד:

פירוש רב

הזורע חטה ושעורה חייב משום כלאי זרעים. זרע חטה ושעורה וחרצן חייב שתים: ד"ה ולאפוקי: דף פב ע"ב

פירוש רג

בשאר עי"ט שוחטין בהמה ובערב יום כיפורים לא היו אוכלין אלא עופות ודגים: ד"ה וכדברי: דף פג

פירוש רד

אמר הבו ונברך אסור למשתי עד שיברכו בורא פה"ג: ד"ה אסור: דף פו ע"ב

פירוש רה

השמש מברך על כל פרוסה ופרוסה המוציא ולא ברכת המזון: בא"ד

פירוש רו

דברים הטעונים ברכה לאחריהם במקומם אין צריך לברך אפי' ברכה לכתחלה ולא מצרכי להניח שם חולה או זקן: בא"ד:

פירוש רז

עמד מאכילתו והתפלל כשחוזר ובא לאכול אין צריך לברך ברכת המזון וכן אם ברך בסעודתו על הרעמים. עקרו רגליהם לילך והניחו שם מקצת חבורתם אין טעונים ברכה לא לפניהם ולא לאחריהם אע"פ שהתפלל בינתים: ד"ה משתא: דף פז:

פירוש רח

צ"ע אם שח בין שחיטה לשחיטה אם צריך לחזור ולברך: ד"ה ומכסי:

פירוש רט

שח בין תפילין לתפילין מברך להניח על של יד ועל של ראש על מצות ור"ת מברך על של ראש להניח ועל מצות: בא"ד:

פירוש רי

מיהו אם אמר מעין שחיטה הבא לי עוף לשחוט או הסכין פשיטא דאין צריך לחזור ולברך אך אסור לדבר בין שחיטה לשחיטה כמו בתפילין דחוזר עליה מערכי מלחמה: בא"ד:

פירוש ריא

אסור להביא עצמו לידי לחזור ולברך ברכה שאינה צריכה: בא"ד:

פירוש ריב

אם הסיח דעתו לשחוט צריך לכסות קודם מה שכבר שחט: בא"ד:

פירוש ריג

עמד אחר וכיסה לא מחייבינן ליה בזמן הזה י' זהובים ואם עמד במקום חבירו לקרות בתורה פטור ואפילו תפס ואפי' עמד במקום כהן: ד"ה וחייבו:

פירוש ריד

דבר שנתבטל חוזר וניעור לבד מקדשים שנדחו אין חוזרין ונראין: ד"ה רואין: ע"ב

פירוש רטו

הא דאמר קמא קמא בטיל היינו עד שיוסיף להיות בו טעם איסור ודווקא בחבית דלא נפיש עמודיה (אבל בצרצור לא): בא"ד:

פירוש רטז

טעם כעיקר במינו (ומינו) מדאורייתא. בא"ד:

פירוש ריז

תרומה וקדשים מטמאין בפחות מרביעית ולחולין בעינן רביעית: ד"ה כל:

פירוש ריח

דם הניתז ושעל הסכין פטור מלכסות כשיש דם אחר: דף פח

פירוש ריט

שותפות עובדי כוכבים פטור [מן הבכורה]: ד"ה ור"י:

פירוש רכ

גט שנכתב על קלף וחתכו פסול: ד"ה יצא: דף פט

פירוש רכא

עבודת כוכבים של ישראל אין לה בטול ודעובד כוכבים יש לה בטול: ד"ה והתניא:

פירוש רכב

לולב ביום טוב שני יוצא באינו שלו: בא"ד: (ד"ז בסוכה):

פירוש רכג

וילון אסור לעשות כלאים: ד"ה שלש: דף צ ע"ב

פירוש רכד

שלשה צריכין שימור מלך ות"ח וחתן אבל לעיר אחרת כל אדם צריך שימור: ד"ה מכאן: דף צא

פירוש רכה

קנוקנות דגיד אסור מדרבנן: ד"ה כוותיה: דף צב ע"ב

פירוש רכו

לובן כוליא צריך לחטט אחריו והמיקל לא הפסיד רק שמחטט מה שבחוץ. חלב שעל דפנות ושומן שעל יותרת הכבד אחר שניטל הקרום ושומן אליה מותרין: ד"ה אמר:

פירוש רכז

חוטין שבכתף לא חתכיה ומלחיה אסור אף לצלי: ד"ה חתכיה: דף צג

פירוש רכח

שיעור מליחה כשיעור צלייה: (בא"ד):

פירוש רכט

הקונה חלק של פנים צריך לחטט אחרי חוטי דכפלי עד החזה: ד"ה חמשה:

פירוש רל

נותנין תרנגולת במים אחר שחיטה וטומנין אותה ברמץ להסיר הנוצות: ד"ה רישא: ע"ב

פירוש רלא

הצולה הראש יניח בית השחיטה למטה ואם לאו הראש מותר והמוח אסור וכן חוטין שבלחי: בא"ד:

פירוש רלב

מותר לשלוח לחבירו ירך ע"י עובד כוכבים: ד"ה חתוכה: דף צד

פירוש רלג

כסבור חבירו שהוא מכבדו אם חבירו יכול לידע שהוא אינו מכבדו שותק ואם לאו צריך לומר איני עושה בשבילך: ד"ה אינהו: ע"ב

פירוש רלד

חד בתרי בטל דבר המעורב ואין ניכר האיסור אבל כשהאיסור ניכר במקומו כגון ט' חנויות לא ודבר חשוב או בעלי חיים אפילו אינו ניכר אסור וכן דבר שדרכו לימנות: ד"ה ספקו: דף צה

פירוש רלה

כל קבוע ופירש אחד ביד עובד כוכבים אם ראינו בשעת שפירש אסור ואם לאו מותר: [ד"ה הכא נמי]:

פירוש רלו

דבר שאיסורו ידוע במקומו לא גזרינן שמא יקח ממקום קבוע ובעלמא חיישינן: (ד"ה הכא) [בא"ד]:

פירוש רלז

זאב שנכנס לעיר ודרס קצת האחרים התיר ר"ת ולא נהירא: בא"ד:

פירוש רלח

בני נח מוזהרים על הכשוף. ואליעזר נתן הצמידים אחר שידע מי היתה: ד"ה כאליעזר: ע"ב

פירוש רלט

מה שמחזירים האבדה לת"ח היינו בטביעות עין גמור ולא בטביעות עין כל דהו: ד"ה ולא: דף צו

פירוש רמ

אין אחין נכנסין לנחלה על פיה ולא צרתה: ד"ה פלניא:

פירוש רמא

אמרו העדים פלוני דהאי סימנא לוה מפלוני לא מפקינן מיניה או חפץ דהאי סימן לפלוני הוא: בא"ד:

פירוש רמב

ניסת על פי סימן ובאו עדים שמת בעלה ואח"כ זנתה קטלינן לה ניסת על פי עד אחד וזנתה ונודע שבעל הראשון מת בשעת זנות לא קטלינן לה: בא"ד:

פירוש רמג

גיד הנשה צריך לחטט אחריו והטבחים נאמנים עליו: ד"ה צריך:

פירוש רמד

עוף טמא ואבר מן החי וגיד ושרץ חשיב בריה ולא טבל ונבלה: ד"ה מאי:

פירוש רמה

משעת מליחה נאסרת כדי קליפה: ד"ה אם: ע"ב

פירוש רמו

נפלה טיפת חלב על חתיכה שמקצתה ברוטב אין הרוטב מסייע לרש"י ור"י פירש דמבטל אם לא שכל החתיכה למעלה: בא"ד:

פירוש רמז

צלי אוסר כדי נטילה חם לתוך צונן קולף: ד"ה עד:

פירוש רמח

בר יונה צלי אפי' צונן קולף וכשהאיסור דבר מועט בצלי די בקליפה: בא"ד:

פירוש רמט

צונן לתוך חם אסור הכל ולא סגי בקליפה: ד"ה אפילו:

פירוש רנ

חתיכה שנפלה לציר מה שחוץ לציר מותר. דבר הנאסר אין מפעפע יותר ממה שהאיסור יכול להתפשט: בא"ד:

פירוש רנא

חלב כחוש אינו מפעפע: ד"ה ההוא: דף צז

פירוש רנב

כוליא שנצלה בחלבה אסור כדי קליפה שהקרום אסור: ד"ה כוליא:

פירוש רנג

סמכינן אקפילא עובד כוכבים:

פירוש רנד

רש"י פירש דמין במינו לא בטיל ור"ת פירש דבטיל: ד"ה אמר:

פירוש רנה

ביהכ"נ מותר לעשות בית המדרש הלכה כריב"ל לגבי ר' יוחנן: בא"ד:

פירוש רנו

כשמצאו חטה בתרנגולת רותחת בפסח אומר ר"ת להשהותה עד אחר הפסח: בא"ד:

פירוש רנז

יין שנתנסך בודאי במשהו וסתם יין בששים: בא"ד:

פירוש רנח

טעם כעיקר פרש"י דרבנן ולפירושו נשפך המים הוי ספקא דרבנן ושרי ור"ת פירש דהוי דאורייתא ואסור: ד"ה רבא: [דף צח ע"א]:

פירוש רנט

גם אם אין יכול לשער אין זה נקרא ספק

פירוש רס

מקום חתך מותר בחזה ושוק ואימורין דוקא באבר שיצא מקצתו אסור: ד"ה לא: דף צט

פירוש רסא

תרומה שלא במינה בטל אפילו איתיה לאיסוריה בתוכו ואין מכירו ובמינו דוקא בעינן ק"א: ד"ה לא: ע"ב

פירוש רסב

ציר של שרצים דאורייתא וציר דגים דרבנן ולהכי הירנ"ג שספק אם נמלחו בדגים טמאים מותרים: ד"ה שאני:

פירוש רסג

מותר למכור לעובד כוכבים ניקיר גיד ובשר ואסור לשלוח לו ירך שלמה: ד"ה והלכתא:

פירוש רסד

בריה לא בטלה וכן חתיכה הראויה להתכבד לפני אורחים ודבר שאינו בריה ולא חתיכה בטלה ואפילו איסור דרבנן ליכא אך לאדם א' הוא אסור: ד"ה בריה: דף ק

פירוש רסה

דבר הנאסר ע"י משהו לא אמרי' ביה חתיכה עצמה נעשה נבלה ואוסרת: ד"ה בשקדם:

פירוש רסו

רבינו אפרים פירש דלא אמרינן חתיכה הנאסרת אוסרת אלא בבשר וחלב: בא"ד:

פירוש רסז

אין להגעיל כלי בן יומו אם לא שיש ס' במים לבטל האיסור: בא"ד: ע"ב

פירוש רסח

מין במינו ודבר אחר סלק את מינו כמי שאינו ושאינו מינו רבה עליו ומבטלו וצריך ס' ברוטב לבטל חתיכת איסור וגם בחתיכות היתר ששים לבטל רוטב כשיעור שני חתיכות: ד"ה הוי:

פירוש רסט

לא אמר סלק כו' אלא היכא שלא נאסר אלא מכח איסור שנתערב בו אבל לוקח ציר מע"ה שמינו עצמו נטמא ובמגע [מינו] לא אמרינן הכי: ד"ה סלק:

פירוש רע

אתם אפילו מזידין כו' לא אמר אלא אקביעות חדש ולא אם קבעו יום אחד: ד"ה יום: דף קא ע"ב

פירוש רעא

לאו שבכללות היינו שאין מפורש בקרא כמו אל תאכלו כי אם צלי אבל היכא דמפרשי שני לאוין כמו זג וחרצן ובשר בשדה טרפה לא הוי לאו שבכללות: ד"ה אכל אבר: דף קב ע"ב

פירוש רעב

שיעור זית הוי חצי ביצה: ד"ה חלקו: דף קג ע"ב

פירוש רעג

מותר לאכול בשר דגים וחגבים עם הגבינה: ד"ה ואסור:

פירוש רעד

ביומא דהקזה ומאן דכאיב עיניה אין דרך לאכול דגים ובשאר יומי הנודר מן הבשר אסור בבשר דגים: ד"ה הנודר: דף קד

פירוש רעה

בארץ ישראל סמוך לארץ העמים הפרישו שתי חלות לאור יש לה שיעור לכהן אין לה שיעור בח"ל של אור אין לה שיעור ולכהן יש שיעור וטמא אוכלה בלא טבילה: ד"ה חלת:

פירוש רעו

בית שהיה בו מת מעולם נעשה המתכת בתוכו כחלל: בא"ד:

פירוש רעז

הכהנים אין מוזהרים מטומאת חרב הרי הוא כחלל ואין נזיר מגלח עליה: אנו שרחוקין מא"י אין צריך אלא חלה אחת ונותנה לכהן קטן ליכא כהן קטן מפריש אחת ונותנה לאור והיא נשרפת ואף לכהן שטבל לקריו מותר ולא בעי לבטלה ברוב: בא"ד:

פירוש רעח

ובכל מקומות אין מפרישין כי אם תרומה אחת וחלה שניה האסורה לזרים ואינה טובלת ונמנעו להפריש ושמא אינה מדמעת: בא"ד:

פירוש רעט

חלת ח"ל ניתנת לכל כהן אפילו לעם הארץ כי ליכא חבר או שהוא עשיר ואינו רוצה לקבל וזה עני הוא ומצווין להחיותו אבל חלת הארץ אין ניתנת אלא לכהן חבר ולא לע"ה אלא ימתין עד שיזדמן לו חבר: ד"ה וניתנת: ע"ב

פירוש רפ

העולם נהגו שלא לאכול גבינה אחר בשר כלל ואפי' בשר עוף: ד"ה עוף:

פירוש רפא

מקנח וגם מדיח לגבינה אחר בשר: ד"ה מקנח: דף קה

פירוש רפב

וסעודה אחרת אכיל ואפילו לאלתר אם סלק ובירך: ד"ה לסעודתא:

פירוש רפג

אנו אין נוהגים במים אחרונים: ד"ה מים:

פירוש רפד

מים ראשונים טעונין ברכה ולא אחרונים: בא"ד:

פירוש רפה

אין לברך על קרית שמע סמוך למטתו לקרות ק"ש: בא"ד:

פירוש רפו

בין תבשיל בשר לגבינה שלפניו חובה ושלאחריו אסור עד סעודה אחרת ור"ת פירש בין תבשיל בשר לגבינה בעין חובה: ד"ה לא: ע"ב

פירוש רפז

מה ששופכין כששותין אין מועיל אלא א"כ שופכו השותה עצמו ולא אדם אחר: ד"ה חזנהו: דף קו

פירוש רפח

רביעית דמקוה בטלוה להטביל בהן מחטין וצנורות אבל שרי לטבול בהן ידים: ד"ה דפסקינהו:

פירוש רפט

מים שנפסלו משתית בהמה שטיט מעורב בהן פסולין למקוה אבל נסרחו ומאיסי כשרין למקוה: ד"ה מים:

פירוש רצ

אין חובה לזמן על הפירות ואפילו הן שלשה אין מזמנין אבל ברכה דבתחלת הפירות ומוגמר אחד מברך לכולם או לדידן אפילו ישבו ואם אמרו נאכל נהמא במקום פלוני הוי היסבו: ד"ה ושמע: ע"ב

פירוש רצא

בני אדם שמהלכין בדרך ולא יושבין כל אחד מברך לעצמו: בא"ד:

פירוש רצב

ולייין אין אנו רגילין לקבוע ולא מהני הסיבה: בא"ד:

פירוש רצג

צריך ליזהר בשעת נטילה מטיט ובצק שתחת צפרניו ומכל דבר החוצץ בטבילה אבל ממיעוט שאינו מקפיד אין לחוש אפילו בטבילה: ד"ה וכל:

פירוש רצד

נטילה עד הפרק לחולין עד פרק אמצעית לתרומה עד גב היד לקידוש ידים עד חבור היד והזרוע והרב רבי אברהם פירש לחולין עד פרק שלישי וכו': ד"ה אמר:

פירוש רצה

נוטל ידיו שחרית ומתנה עליהם כל היום ודווקא שחרית או יש לו מים וצריך לדבר אחר: ד"ה נוטל:

פירוש רצו

פירשו הלכות גדולות שמותר להטביל ידיו בתוך הכלים: ד"ה דלא: דף קז

פירוש רצז

הכל כשרין ליתן לידים אפילו חש"ו. מניח חבית בין ברכיו ונוטל או על צדו ונוטל. הקוף נותן לידים ר' יוסי פוסל בקוף ובחבית והלכה כדבריו (ועיין פ"ק דסוטה דף לא): בא"ד:

פירוש רצח

נטל ידו אחת ושפשף בה חברתה יחזור ויטול: בא"ד:

פירוש רצט

שרה בהן פתו או הדיח בהן הכלי פסול ואם הדיח בהם ידיו כשרים וצריך לשפוך על ידיו ג' פעמים ואם בפעם אחת שפך על ידיו כשיעור רביעית טהורים: בא"ד:

פירוש ש

נטל ידו אחת משטיפה אחת אין צריך רביעית כי אתו משירי טהרה אבל לב' ידיו צריך רביעית וב' שטיפות אין צריך רביעית: בא"ד:

פירוש שא

לטבילת גופו נצוק אינו חיבור ועירוב מקואות כשפופרת הנוד ולא לענין ידים: ד"ה ואי:

פירוש שב

כיסוי כוס שאין יושב בלא סמיכה אין נוטלין הימנו ובכל דבר שאין מחזיק רביעית: ד"ה מגופת:

פירוש שג

פחות מכביצה אין מברך לאחריו אלא לפניו וכן בעל קרי: ד"ה ולא ברך:

פירוש שד

פועלין שמלאכתן בבית בעל בית ואוכלים פתו אין מברכים לפניו ולאחריו מברכים ב' ברכות: בא"ד:

פירוש שה

מותר ליטול ידיו שחרית יום כפור. מי שידיו מלוכלכות רוחץ כדרכו: ד"ה התם: ע"ב:

פירוש שו

שורה רוח רעה על הנותן פת לתינוק ולא נטל ידיו ועכשיו אין נזהרין מזה ולא מזונות וגילוי: בא"ד:

פירוש שז

כשזה אוכל בשר וזה גבינה מניחים לחם או קנקן או אוכל במפה אחר: ד"ה כעין:

פירוש שח

כשמגעילין כלים ביורה מניחן בפנים עד שיהיה להם שהות לגמור בליעה ולפלוט ואין נראה: ד"ה שנפל: דף קח ע"ב

פירוש שט

בערבי פסחים קודם ד' שעות מגעילין כלי חמץ אפי' אין בו ס' במים: בא"ד:

פירוש שי

דם שבשלו אינו עובר עליו אם אכלו: ד"ה הלב: דף קט

פירוש שיא

לא אמר בלב שבשלו שיע ולא בלע: בא"ד:

פירוש שיב

פרש"י כחל לצלי לא בעי קריעה שתי וערב ואם לא קרעו מותר ולקדרה שתי וערב וטחו בכותל ואם לא קרעו אפילו לחודיה אסור אם לא שיש ששים במים שבשלו בו ור"ת פירש הא דצריך קריעה שתי וערב וטחו בכותל היינו עם בשר אבל בלא בשר מותר ולצלי שרי לכתחלה בקריעה קצת ואין חילוק בין צלי לקדרה בלא בשר: ד"ה ההוא: ע"ב

פירוש שיג

טיפת חלב שנפלה על חתיכת בשר לא אמרינן דנפלט דבצלי אין פולט שמנונית שבלע: בא"ד: דף קי

פירוש שיד

אנו אוכלין כחל אפי' של מניקה: ד"ה דאתנייה:

פירוש שטו

שאלה והלואה שלשים יום: ד"ה טלית: ע"ב

פירוש שטז

השוכר בית בח"ל כל שלשים יום פטור מן המזוזה: בא"ד:

פירוש שיז

אין לברך על טלית שאולה: בא"ד:

פירוש שיח

נשים מברכות על הסוכה: בא"ד:

פירוש שיט

טלית שאולה מותר בה כלאים [בציצית] בא"ד:

פירוש שכ

כסות לילה לא הותר בה כלאים אבל כסות יום מותר בכל ענין: בא"ד:

פירוש שכא

כופין לעשות צדקה: ד"ה כל:

פירוש שכב

מנהג בכל ישראל שלא לבשל כבד אפי' אחר מליחה בלא צלייה: ד"ה כבדא:

פירוש שכג

משניות אפילו זרעים וטהרות היו שגורות להם: ד"ה דתנן:

פירוש שכד

הצולה כבד צריך לחתכו ואי לא קורעו לאחר בשולו דכבולעו כך פולטו: ד"ה וחתוכיה: דף קיא:

פירוש שכה

כחל שנקרע שתי וערב וטחו בכותל מבשלו עם בשר בקדרה ומותר לחותכו בסכין של בשר. ובשפוד מותר כחל למטה ובשר למעלה ועילוי בשרא בדיעבד: ד"ה תותי:

פירוש שכו

פת פוטרת כל מיני מאכל: (ד"ז בגמ'):

פירוש שכז

ביצים שנתבשלו בקדרה חולבת אסור לעשות מהם מולייתא: ד"ה הלכתא: ע"ב

פירוש שכח

קערות בשר שהודחו במחבת חולבת בכלי ראשון ושניהן בן יומו אסור ואם אחד בן יומו אותו שהוא בן יומו מותר: בא"ד: דף קיב

פירוש שכט

אין לחתוך שומין כרישין ובצלים בסכין חולבת ואם חתך ונתנם בקדרה רותחת מותר בס' לבטל הטעם הבלועה בירק ונפלט מן הסכין אבל חתכו בסכין של עובד כוכבים נעשה הירק כולו נבלה וצריך ששים לבטל הירק וצריך עיון אם הסכין מקונח ואינו בן יומו אם אוסר: ד"ה אגב:

פירוש של

מותר לתת כד של בשר וכד של חלב בתיבה אחת: ד"ה מהו:

פירוש שלא

אמר ר"ת כל מליחות שלנו שאנו עושין לקדרה חשוב אין נאכל מחמת מלחו: ד"ה הני מילי:

פירוש שלב

שיעור מליחה כשיעור צלייה: בא"ד:

פירוש שלג

בשר שלא שהה כדי מליחה אין לקבל השומן ע"י גללי מלחא:

פירוש שלד

דגים ועופות שמלחו יחד אסורים הדגים לבדו: ד"ה דגים: ע"ב:

פירוש שלה

מותר למלוח בשר זה על גב זה אפי' שהה הראשון כדי מליחה: ד"ה ודגים:

פירוש שלו

שהה שיעור מליחה ואח"כ הושם בכלי שאינו מנוקב ונמצא בכלי מי מליחה נהגו בו איסור: בא"ד:

פירוש שלז

טמא מליח וטהור תפל אסור: בא"ד:

פירוש שלח

דפוסי גבינות של עובדי כוכבים אין צריך להגעיל ומותר לעשות בהן ישראל גבינות ולמולחן בתוכן כמו טהור מליח וטמא תפל דמותר ומעשים בכל יום במלח שבקערה שמשתמשים בו בשר לוקחים לתת בתוך חלב והמחמיר תבא עליו ברכה: ד"ה טהור:

פירוש שלט

דג טמא צירו אסור: ד"ה מאי: דף קיג

פירוש שמ

אין לאסור למלוח בני מעיים עם שאר בשר: ד"ה אין:

פירוש שמא

אם שפכו אפילו דם צונן על בשר צלי רותח אוסר כדי נטילה: בא"ד:

פירוש שמב

מי חלב אסור מדרבנן לבשל בו: ד"ה המבשל: דף קיד

פירוש שמג

בא"י שאין עובדי כוכבים מצויים נתינת גר קודמת למכירת עובד כוכבים אבל אם יש לאדם חפץ למכור ימכרנה לעובד כוכבים קודם שיתננה (לגר). ד"ה עד: ע"ב

פירוש שמד

אסור ליתן לעובר כוכבים מתנת חנם ואם היה שכנו מותר דהוי כמוכרו לו: ד"ה רבי יהודה:

פירוש שמה

אילים שסירסן עובד כוכבים מותרין באכילה: ד"ה כל: דף קטו

פירוש שמו

אסור להנהיג כלאים בלא חרישה: ד"ה חורש:

פירוש שמז

כלאי כרם אסורין בהנאה אבל כלאי זרעים שרו אי לא הוסיף מאתים בכרם: ד"ה כלאים:

פירוש שמח

תקרובת עבודת כוכבים (אסורין) [אינו מטמא אלא] מדרבנן: ד"ה חדא: דף קטז

פירוש שמט

אנו מעמידים בקיבת עגלים הלקוחים מן העובד כוכבים: ד"ה חיישינן: ע"ב

פירוש שנ

בקנת נבלה נהגו בו איסור ואין להקל ליקח קיבת עובד כוכבים ובדיעבד מותר ואם נמלח בעורה הוי בשר בחלב: ד"ה כאן:

פירוש שנא

אין מתמידין בעור קיבת נבלה אבל מעמידין בקיבת נבלה ובקיבת שחיטת עובד כוכבים ובקיבת כשרה שינקה מן הטריפה וכ"ש בקיבה טרפה שינקה מן הכשרה והיינו חלב הקרוש דהיא פירשא בעלמא אבל הצלול אסור והקרוש אפילו נמלח בעור מותר: ד"ה ה"ג:

פירוש שנב

אין בכורים נוהגין רק בשבעה מינים: ד"ה אף: דף קכ

פירוש שנג

המהלך בדרך ויש גבל העושה עיסתו בטהרה ארבע מילין ימתין עד שיבא אליו וכן ימתין כדי להתפלל בעשרה: ד"ה לגבל: דף קכב

פירוש שנד

בעת תפלה אין לחזור אחר המים: בא"ד:

פירוש שנה

בעל קרי אין צריך טיילה ללמוד ולקרות קריאת שמע אבל לתפלה צריך: בא"ד:

פירוש שנו

דבר שאין מבטלו שם אין חוצץ בפני הטומאה אם לא שסותם הנקב לגמרי: ד"ה שלא: דף קכה ע"ב

פירוש שנז

לחתוך המוציא שיעור אוחז בקטן וגדול עולה עמו:

פירוש שנח

אין להכניס לעזרה דברים שעשה בהן קצת קדושה אבל חולין גמורים שרי: ד"ה אי: דף קל ע"ב

פירוש שנט

דוקא מזיק מתנות כהונה או אכלן פטור אבל אם היה בעין חייב להחזיר לכהן: ד"ה תנא:

פירוש שס

בעל הבית המהלך בדרך ונצרך ונטל מתנות חייב לשלם בבא לצאת ידי שמים: בא"ד:

פירוש שסא

ערב פסח מחלק מעשר עני בבית ויש לו בהן טובת הנאה ומפסח ואילך מניח בבית הגרנות ואין לו בהן טובת הנאה ועניים באים ונוטלין אותו: ד"ה מעשר: דף קלא:

פירוש שסב

דבר שיש בו טובת הנאה לבעלים אפי' בא עני ולקחו מוציאין מידו ושאין בו טובת הנאה לקחו אין מוציאין ואם לא לקחו ובא עני ושאלו ממנו אם ירצה לא יתן לו: ד"ה יש:

פירוש שסג

רב כהנא אעפ"י שלא היה כהן נטל בשביל אשתו מתנות (ופדיון הבן): ד"ה רב כהנא: דף קלב

פירוש שסד

כהן טבח עד ג' שבתות פטור ממתנות מכאן ואילך חייב מדרבנן: ד"ה כשהוא: ע"ב

פירוש שסה

מתנות כהונה אין נאכלין אלא צלי כשטוב צלי ומבושל דהא כהנים אוכלים צלויים ומבושלים: ד"ה אין:

פירוש שסו

אפי' כהן שאינו עשיר לא יקבל מתנות אלא יניחם למי שצריך יותר מלבד ערב יום הכפורים שהרבה כהנים מתאספים פן יאמרו שאינו כהן:

פירוש שסז

גזל ובא אחר ואכלו לכולי עלמא אם ירצה גובה מהראשון וכשהן בעין לכ"ע גובה מן השני:

פירוש שסח

הקדש שוה מנה מחלל על שוה פרוטה לכתחלה: ד"ה ראשית: דף קלה

פירוש שסט

בשעת פדיה בעי העמדה והערכה: ד"ה והא:

פירוש שע

מתנות וראשית הגז אין נוהגין בח"ל כמה אמוראי פליגי בהא וכן בבעל קרי. וחיטה ושעורה וחרצן במפולת יד: ד"ה כרבי: דף קלו ע"ב

פירוש שעא

כל המצות מברך עליהן עובר לעשייתן חוץ מטבילת גר אבל שאר טבילות יכול לברך כשהוא טמא: בא"ד:

פירוש שעב

העושה כל גרנו תרומה וכל עיסתו חלה לא עשה ולא כלום: ד"ה אלו:

פירוש שעג

פאה משהתחיל לקצור עושה כל שדהו פאה. ואפר פרה ועפר סוטה ורוק יבמה אין חובה אלא כל שהוא: בא"ד:

פירוש שעד

שילוח הקן אווזין ותרנגולין של חולין שמרדו מבעליהן והלכו להן הוי הפקר ומחזיק בהן זכה: ד"ה כיון: דף קלט